

AVTNA UNIJA NE MISLI NA GENERALNO STAVKO

Toda predsednik unije Martin pravi, da bodo izbruhnile nadaljne posamezne stavke, dokler ne bo produkcijska pri General Motors popolnoma ustavljena.

DETROIT. — Tu se govori, da bo danes prišlo do sestanka med izvršnim podpredsednikom korporacije General Motors Knudsenom in predstavnikom unije avtnih delavcev, ki jo skuša aranžirati zvezni delavski posredovalec James F. Dewey, ki ga je poslala sem delavska tajnica Perkinsova. Ali bo konferenca, če pride do nje, kaj dosegla, je vprašanje, na katero bi se lahko odgovorilo šele po konferenci. Toda ljudje, katerim je položaj znan, pravijo, da bo korporacija v takem slučaju zahtevala, da se umaknejo "sedeti stavarji" iz vseh njenih tovarn, ki so jih okupirali, preden se začne pogajanja, in da unija tega pogoja ne bo sprejela.

Včeraj je izbruhnila stavka v nadaljnih štirih tovarnah korporacije General Motors in Fisher tovarnah Chevrolet in Fisher Body v Janesvillu, Mich., Chevrolet v Toledo in Fernside Manufacturing v Detroitu. Nadaljne stavke se še obetajo in na vidiku je popolna ustavitve produkcije pri General Motors. Homer Martin, predsednik unije avtnih delavcev, je včeraj na sestanku s časnikarstvi poročeval izjavil, da unija kot taka ne misli proglasiti splošne stavke proti korporaciji General Motors. "Toda jaz si nisem gotov, da delavci sami ne pripravljajo nekaj takega", je izjavil. Martin je dalje rekel, da je zagotovil vladne posredovalce, da je unija vsak čas pripravljena sestati se z upravo korporacije, čim bo slednja pripravljena na kolektivno pogajanje na splošni podlagi. O pismu, ki ga je predsednik korporacije Sloan naslovil na delavce korporacije, je Martin dejal, da ga ne smatra za "ultimatum" uniji. "Mi ne želimo, da bi se stavka nadaljevala eno samo uro", je izjavil. "Odgovornost za nadaljevanje stavke leži popolnoma na..."

(Dalje na 2. str.)

Nadaljne prometne arretacije

Clevelandska policija je včeraj in sinoči prišla nadaljnih 78 kršilcev mestnih prometnih predpisov. V ponedeljek jih je prišla 79, tekom praznikov pa 135. Včeraj se je moralo zagovarjati pred mestnim sodnikom Josephom H. Silbertom 125 obtožencev, dočim jih je bilo v ponedeljek 140. Najtežjo kazen je dobil 26-letni Andrew Nahory, ki se šele uči šofirati, a je vzlčil temu skušal odpeljati domov dva pijana tovariša ter pri tem prezrl signal prometnega stražnika in zbežal, ko je zadel v neki drug avto. Zaradi tega in pa ker ni imel vozniškega dovoljenja je bil obsojen na tri mesece prisilne delavnice in sto dolarjev globe.

Računi za plin

V našem uradu lahko plačate račune za elektriko in plin.

Drugi newdealski kongres se loteva dela

In dela mu ne bo manjkalo, kajti pripravljenih je že nad dva tisoč predlog, katere bo moral preračunati. Zasedanje bo trajalo najmanj pet mesecev. Administracija ima kontrolo, toda presenečenja niso izključena.

WASHINGTON. — Včeraj o-

poldne se je sestel k rednemu zasedanju 75. kongres Zdrženih držav, ki ima nalogo, da najde permanentno obliko za Rooseveltov "New Deal", reši važne delavske, reliefne in ekonomske probleme in poišče sredstev za preprečenje zapleta Zdrženih držav v vojno. Njegovo prvo delo bo najbrž amandiranje nevtalnostnega zakona, da bo imel predsednik Roosevelt moč, preprečiti izvoz orožja in vojnih potrebščin v Španijo; to delo bo opravil nemara še ta teden.

Nižja in senatna zbornica sta včeraj zborovali vsaka zase, danes pa zborujeta skupaj, da preštejeta predsedniške elektoralne glasove in slišita predsednikovo letno poročilo. V petek bosta obe zbornici slišali predsednikovo proračunsko poročilo, ki bo skoraj gotovo pokazalo nov težek deficit.

Predsednik Roosevelt bo drugič vstoličen kot predsednik Zdrženih držav 20. januarja in bo prvi predsednik, vstoličen 20. jan. po volitvah, kakor doléča 20. dodatek k zvezni ustavi, ki (Dalje na 2. str.)

Zarjani pozor!

Vsem pevcem in pevkam sam. pev. zbora "Zarja" sporočamo, da so sedaj minuli božični in novoletni prazniki ter da stopa s prihodnjim četrtkom naše delo pri "Zarji" v "redni tir." Pravzaprav bomo imeli prihodnjih par vaj dela čez glavo, ker imamo v januarju več nastopov; najprvo pri obletnici S. N. Doma 17. januarja, potem pri društvu Carniola Tent 1288 T. M. dne 31. januarja in zadnji teden smo dobili povabilo še od nekega drugega društva. Priidite torej gotovo vsi in vse na vajo v četrtek 7. januarja in sicer točno ob 8. uri zvečer. Se tudi za nove pevce, ki žele sodelovati pri pomaidskem koncertu v aprilu, je čas za pristop.

16. januarja imamo pa "Zarjani" veliko zabavno veselico za pevce, prijatelje ter znance. Zabava bo privatna ter čisto domača. Tozadevna vabila dobite pri pevcih in pevkah. — Publikcijski odbor "Zarja."

Mraz je šel mimo

Vremenski napovedovalci so včeraj napovedali za danes mraz pod ničlo v Chicagu in Clevelandu, toda vetrovi so pognali mrazni val, ki se je bližal iz prejšnjih držav, nazaj proti severu. Mraz pod ničlo so imeli včeraj v devetih državah: v obema Dakotama, v Wisconsinu, Iowi, Minnesoti, Coloradu, Montani, Wyomingu in Nebraski. Več sol v Minnesoti je bilo zaradi mraza zaprtih. Najhuji mraz se imeli v Bemidji, Minn., kjer je toplomer pokazal 37 stopinj Fahrenheita pod ničlo.

Umrla v trgovini

Včeraj je padla na tla in umrla v neki trgovini s pohištvom na W. 25 st. neka neznana ženska, stara okrog 40 let, ki še vedno leži neidentificirana v okrajni mrtvašnici. Žena je baš ogledovala neko svetilko, ko ji je prišlo slabo in se je zrušila na tla. Ko je prodajalec skočil k nji, je bila že mrtva.

KARDINALI ČAKAJO

VATIKAN. — Kardinalom, ki načeljujejo raznim kongregacijam in eksekutivnim departamentom rimske cerkve, je bilo naročeno, da ne zapuste Vatikana zaradi boleznih papeža Pija XI., ki se utegne vsak čas poslabšati.

Pater Bernard piše, piše...

Franciškan p. Bernard iz Lemonta, Ill., skuša v dolgovzemnem članku dokazati, da je bila infamna brošurica "Ultimatum" napisana v korist in ne proti "Enakopravnosti". Mož trdi to povsem resno, da je videti, da nemara celo sam verjame to, čemer se morajo tudi vrane smejati. Komaj pa se znebi te smešne trditve, že povzdiga zopet glas proti "Enakopravnosti", čes, da napada katoličanstvo (to se pravi, da noče ubogati franciškanov), nakar poziva naše naročnike, da "napravijo drugi korak in list ustavijo" (pri tem pa pozabija, da še ni bilo nobenega "prvega koraka"). Vae kaže, da so si dobri patri vtepli v glavo, da morajo na vsak način dobiti clevelandsko Slovence pod svojo copato, da bodo pisali, kakor bodo žvižgali oni s svojimi trabantoma Pircem in Debevcem, delali samo to, kar jim bodo oni dovolili in čitali samo tiste liste, katere jim bodo oni dovolili. Bolezen je nevdumno huda in nevarna, toda mi smo prepričani, da ne bo najhujšega in da bo zdravnik pravočasno dal bolniku sicer grenkih, toda zdravnih pilul ter ga privedel na pot okrevanja. Ta zdravnik je — naš človek, ki še od daleč ni tako neznansko zabit, kakor mi slijo naši učenci Dollfussa in Mussolinija in Franca, temveč, nasprotno, mnogo bolj briteh in inteligenen, kakor so si kdaj želeli ti volcje v ovčjih kožuhščkih, ki zdaj tulijo po voljeje, zdaj pohlevno meketajo, posnemajoč krotke ovčice, kar se jim pa ne poda niti ne posreči: iz njihovega meketanja namreč vedno uhaaja grozeče renčanje...

Smrtna kosa
Včeraj zjutraj je oremnila v bolnišnici Univerzitetna poznana rojakinja Mary Pogorelec, roj. Sajovec, v starosti 77 let. Stanovala je na 690 East 159 st. Pokojnica je bila iz Velesovega na Gorenjskem, odkoder je prišla v Ameriko leta 1907. Tukaj zapuša moža Martina, ki je priklenjen k bolniški postelji že dolgo časa, in sina Franka Robertsa. Bila je članica podružnice št. 10. S. Z. Z. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 8:30 iz Svetkovega pogrebnega zavoda na 478 East 152 Street v cerkev na Holmes Ave., potem pa na pokopališče sv. Pavla.

Sodnik Lausche nastopil novo službo
Sodnik Frank J. Lausche, ki je bil pred tremi leti izvoljen za rekordno večino za mestnega sodnika v Clevelandu, pri volitvah v zadnjem novembru pa tudi z veliko večino za okrajnega sodnika, je danes nastopil svojo novo službo v civilnem oddelku okrajnega sodišča (novo sodnijsko postlojze na Lakeside Ave.) Zaprisežen je bil že pred tremi tedni in sicer na tihem, ker se je želel izogniti hvalisanja in frazerstva, s katerim navadno mučijo ljudi od takih prilikah.

V bolnišnici
Albert Semich ml., 18604 Neff road, je bil odpeljan s Svetkovo ambulanco v Glenville bolnišnico. Nahaja se v oddelku 4.

V bolnišnico
V ponedeljek zvečer je bil odpeljan z Grdinovo ambulanco v St. Luke's bolnišnico John Tomasi, 5211 Luther avenue.

Hitlerjev admiral svari špansko vlado

Novi napadi niso prinesli nobenega uspeha fašistom na madridski fronti.

BERLIN. — Hitlerjeva vlada je včeraj izdala uradno poročilo, da je poveljnik nemškega vojnega brodograja v španskih vodah naslovil admiralom na špansko vlado, v katerem zahteva, da vrne Nemčiji zaplenjeni tovor in prijeti 13 potnika nemške ladje Palos do 8. januarja, sicer bo izpustil španski vladni tovarni lad. Aragon in Marta Janquera fašistom. Ob enem preti španski vladi, da bo nemška bojna mornarica podvela nadaljnje korake, ako bodo vladne sile ustavile še kako nemško ladjo. (Vodne oblasti v Bilbao še vedno vztrajajo, da je bil tovor Palosa vojni kontraband in ga ne bodo vrtni Nemcem.)

MADRID. — Včeraj so rebeli na madridski fronti uprizorili vrsto silovitih napadov, ki so se pa vsi po vrsti izjalovili. Boji so bili zelo krvavi. Ko so bili rebelni napadi odbiti, so vladne čete izvedli dva uspešna protinapada. Telan bitke so rebelni letalci napadli mesto z bombami, ki so ubile 60 ljudi, ranile pa 240 oseb. To je bil do sedaj najhujši letalski zračni napad na Madrid. Bomb je padlo v bližini mesta ameriškega posredovalca, katero se je začelo vžigati. Ena 450 funtov težka bomba je popolnoma uničila hišo palačo vojvode Santaelna.

VALENCIA. — Skupina 18 rebelnih letal je včeraj napadla baško glavno mesto Bilbao ob Biskajskem zalivu ter ga bombardirala. V zrak so se dvignili tudi vladni letalci in vnel se je boj, tokom katerega je bilo strmoglavljenih na tla troje rebelnih in eno vladno letalo. Pri tem je izgubilo življenje pet nemških pilotov, od katerih se je v enem spoznal nekega nemškega armadnega letalca.

CASABLANCA, Maroko. — Sem je prispelo poročilo, da so se domačini v gorah Marianne blizu Tetuana v Španskem Maroku, ki ga kontrolirajo fašistični rebeli, uprli proti fašističnim gospodarjem.

Skrnjak iz 12. nadstropja
NEW YORK. — V nedeljo zjutraj je 25-letna Marie Alperowitz skočila skozi okno v dvanajstem nadstropju hotela Madison Square ter — ostala živa. Tri nadstropja nižje se ji je namreč noga zataknila v obroč, ki obdaja žlebovo cev ter obvisela v zraku. Njeno klicanje na pomoč je čul neki hotelski uradnik, kateremu se je posrečilo, da je mlado žensko rešil iz mučnega položaja ter jo potegnil skozi okno v sobo. Nato so jo prepeljali v bolnišnico, ker si je bila izpahnila nogo.

Poročilo tajnika Cankarjeve ustanove
Ta teden smo dobili lepo število novih članov, ki so že plačali ali se zavezali plačati po deset dolarjev v ustanovni fond Cankarjeve ustanove, in sicer sledeči zavedni rojaki: Frank Petavs, Little Falls, N. Y., Louis Rebal, Frank Zafred, Vincent Coff, John Zaic, Joseph F. Durn in delavski pevski zbor "Sloga". V kampanjski fond pa so darovali: član društva "Maccabees 1288 T. M. tri dolarje, Frank Zaitz \$2 in Frank Volkar \$3.25 Vsem skupaj najlepša hvala! — Tajnik.

Sulzmann v pokoju
V nedeljo o polnoči je šerif John M. Sulzmann izročil ključne okrajne ječe svojemu nasledniku Martinu L. O'Donnellu ter se po 26 letih javnega službovanja umaknil v privatno življenje. Sulzmann je bil šest let šerif okrajja Cuyahoga in znan po svojem prizanesljivem postopanju z jetniki. Ob slovesu je dejal, da se bo najprej pošteno oddahnil, potem se bo pa še vrnil na politično pozorišče.

Za obrambo španske demokracije
Tony Valencič iz 15622 Holmes Ave. je daroval svoto pet dolarjev za obrambo španske demokracije. Najlepša hvala! Da bi bilo še več takih. — L. Z. taj.

Doma iz bolnišnice
Mrs. Pozun, soproga Franka Pozuna, je bila prijetljana domov iz Woman's bolnišnice.

Izdajalec v uniji razkrinkan

LANSING, Mich. — Proti koncu preteklega meseca je bil razkrinkan kot špijon v službi korporacije General Motors bivši blagajnik tukajšnje podružnice avtne unije (U. A. W.) Al Woodruff, ki je bil brž pripravjen priznati krivdo, nakar ga je pooblaščenec kongresnega odseka, ki preiskuje kršenje civilnih svobodščin, pozval, da nastopi 11. jan. pred tem odsekom kot prič. "Očividno je to Mr. Knudsenova ideja kolektivnega pogajanja", so menili k odkritju tukajšnji unijski uradniki. (Knudsen je eksekutivni podpredsednik korp. G. M.) "To je lep primer razmerja med delodajalcem in delavcem, za kakršnega se v nena vodstvo te korporacije."

Woodruff je bil zlasti aktiven tedaj, ko je bila avtna unija pod Franciscopom Dillonom, katerega je nastavlil William Green. Ko so avtni delavci lansko spomlad vzeli svojo unijo v svoje roke, so Dillon in njegovo administracijo, vključivši Woodruffa, odslovili. Woodruff je bil svoj čas tudi predsednik avtnegetnega sveta v Lansingu, lani pa je bil zastopnik za Delavsko federacijo v Lansingu. U. A. W. zdaj zahteva, da se ga odpusti iz tovarne Olds Motor Works, kjer dela.

SKOK IZ 12. NADSTROPJA
NEW YORK. — V nedeljo zjutraj je 25-letna Marie Alperowitz skočila skozi okno v dvanajstem nadstropju hotela Madison Square ter — ostala živa. Tri nadstropja nižje se ji je namreč noga zataknila v obroč, ki obdaja žlebovo cev ter obvisela v zraku. Njeno klicanje na pomoč je čul neki hotelski uradnik, kateremu se je posrečilo, da je mlado žensko rešil iz mučnega položaja ter jo potegnil skozi okno v sobo. Nato so jo prepeljali v bolnišnico, ker si je bila izpahnila nogo.

Med tem je včeraj stopil na pozorišče še en izvoznik in sicer Richard L. Dineley iz San Francisco, ki je zahteval in dobil od državnega departamenta dovoljenje za izvoz vojnega materijala v skupni vrednosti \$4.507.050. Tudi ta pošiljka je namenjena španski vladi. Dineley ima pripravljenih za izvoz v Španijo 47 letal različnih tipov, starih in novih, 7 tisoč pušk, tisoč strojníc, 50 ročnih strojníc, 41.700.000 nabojev, tri tisoč magazinov za strojnice in 50 postavkov za strojnice. V državnem departamentu so Dineleyju povedali, da mu po zakonu ne morejo odrediti dovoljenja, da pa to ni v skladu s smernicami Rooseveltove administracije (pošiljanje vojnega materijala v Španijo). Ta pošiljka bo šla, ako je ne ustavi kongres, v Valencio (začasni sedež španske vlade) in sicer na ime Gordona Ordosa, španskega poslanika v Mehiki.

Čitalnica SDD
Čitalnica Slovenskega Delavskega doma na Waterloo Rd., je na letni seji izvolila sledeči odbor za leto 1933: predsednik Fr. Barbič, podpredsednik L. Elovlar, tajnica Anna Prince, 378 E. 161 St., zapisnikar Louis Elovlar, nadzorniki John Zaic, Anton Zupančič, in Frank Dacar. Seje se vršijo vsako 4. sredo v čitalniških prostorih.

Seja
Danes zvečer ob 7:30 zvečer se vrši važna letna seja Slovenskega demokratskega kluba 32. varde pri Turku, 16011 Waterloo road. Na dnevnem redu bodo volitve in druge važne zadeve.

Seja
Seja ženskega kluba Slovenskega doma na Holmes Ave., se vrši nočoj ob 8.

Vojni dobavitelji hite s pošiljkami za Španijo

Spustili so se v dirko z zvezno vlado, ki bi rada preprečila pošiljanje orožja in municije v Španijo. Californijski vojni dobavitelj je dobil dovoljenje za pošiljko orožja in municije v vrednost štiri in pol milijona.

Kongres bo v najkrajšem času sprejel zakon proti pošiljanju orožja in municije v Španijo.

NEW YORK, 6. jan. — Sinoči je bilo nenadoma ustavljeno nakladanje vojnega materijala na špansko tovorno ladjo Mar Cantabrico. Okrog pomola št. 35 v Brooklynu, kjer je ta ladja zasidrana, se govori, da se je to zgodilo na povelje iz Washingtona. Material, ki so ga nakladali, je bil namenjen za špansko vlado.

WASHINGTON, 5. jan. — Ameriška vlada in izvaževalci vojnega materijala so se spustili v zanimivo dirko, ki nima primere. Gre se za to, ali bo Rooseveltova vlada prej pripravila kongres do tega, da bo pooblastil predsednika, da lahko ustavi pošiljanje vojnega materijala v Španijo, ali se bo ameriškim vojnim dobaviteljem prej posrečilo natovoriti pripravljene vojni materijal ter ga poslati v Španijo. Robert Cuse, izvoznik iz Jersey Cityja, ki je pred kratkim dobil dovoljenje za izvoz rabljenih letal in letalskih motorjev v vrednosti \$2.777.000 se žuri, da prehití zvezno vlado in odpošlje svoj vojni tovor proti Bilbao, preden bo zvezna vlada to lahko preprečila.

Med tem je včeraj stopil na pozorišče še en izvoznik in sicer Richard L. Dineley iz San Francisco, ki je zahteval in dobil od državnega departamenta dovoljenje za izvoz vojnega materijala v skupni vrednosti \$4.507.050. Tudi ta pošiljka je namenjena španski vladi. Dineley ima pripravljenih za izvoz v Španijo 47 letal različnih tipov, starih in novih, 7 tisoč pušk, tisoč strojníc, 50 ročnih strojníc, 41.700.000 nabojev, tri tisoč magazinov za strojnice in 50 postavkov za strojnice. V državnem departamentu so Dineleyju povedali, da mu po zakonu ne morejo odrediti dovoljenja, da pa to ni v skladu s smernicami Rooseveltove administracije (pošiljanje vojnega materijala v Španijo). Ta pošiljka bo šla, ako je ne ustavi kongres, v Valencio (začasni sedež španske vlade) in sicer na ime Gordona Ordosa, španskega poslanika v Mehiki.

Očitno je, da je malo izgledov, da bo ta pošiljka kdaj prispela v Španijo, ako se bo kongres odločil za takojšnjo akcijo. Dobliti ladjo, jo natovoriti in uređiti vse potrebno za odhod, vzame namreč precej časa in kongres med tem lahko prekriža račune izvozniku. Dineley je vsled tega zahteval, da se mu izda dovoljenja za izvoz takoj in državni department mu je moral ustrediti.

Med tem, ko se je Dineley mudil v prostorih državnega departamenta, pa se je na drugi strani ulice, v Beli hiši vršilo posvetovanje med predsednikom Rooseveltom, posle vodečim državnim tajnikom R. Waltonom Mooreom in senatorjem Key Pittmanom iz Nevade, ki je po konferenci izjavil, da bo jutri

STAVKA V AKRONU
AKRON, O. — Okrog sedem sto gasolinskih postaj v Akronu in okraju Summit je danes zaprtih, ker so šli uslužbenci na stavko. Do stavke je prišlo zaradi nesporazuma o mezdnem vprašanju. Posredovanje Hughha D. Friela od zveznega delavskega departamenta, je bilo zaman. Na mestnih ulicah stoji več sto avtomobilov, ker je prišel stražnik nepríčkavano in se motoristi niso utegnili založiti z gasolinom.

Čitalnica SDD
Čitalnica Slovenskega Delavskega doma na Waterloo Rd., je na letni seji izvolila sledeči odbor za leto 1933: predsednik Fr. Barbič, podpredsednik L. Elovlar, tajnica Anna Prince, 378 E. 161 St., zapisnikar Louis Elovlar, nadzorniki John Zaic, Anton Zupančič, in Frank Dacar. Seje se vršijo vsako 4. sredo v čitalniških prostorih.

Seja
Danes zvečer ob 7:30 zvečer se vrši važna letna seja Slovenskega demokratskega kluba 32. varde pri Turku, 16011 Waterloo road. Na dnevnem redu bodo volitve in druge važne zadeve.

Seja
Seja ženskega kluba Slovenskega doma na Holmes Ave., se vrši nočoj ob 8.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV Ptg. & Pub. Co.
VATRO J. GRILL, President
IVAN JONTEZ, Editor
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5311 — 5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Po raznašalec v Clevelandu, za celo leto\$5.50
za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
Po pošti v Clevelandu v Kanadi in Mexicu\$6.00
za celo leto\$3.25; za 3 mesece\$1.60
Za Združene države za celo leto\$4.50
za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemne države
za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

UREDNIKOV PRIVATNI KOTIČEK

DANIEL W. MacCORMICK, zvezni priseljeniški in naturalizacijski komisar, je mrtev. Bil je velik prijatelj tujerodcev v Ameriki, ki ga bomo zato pogrešali. Kajti MacCormick je bil tisti, ki je reorganiziral in humaniziral zvezno priseljeniško in naturalizacijsko službo, ki je bila postala pod Hooverovim delavskim tajnikom Doakom brezčutna mašina, ki je poznala samo mrzlo črko zakona in videla v tujerodec "nadlogo," katere bi se bilo najbolje popolnoma iznebiti, brez ozira na dejstvo, da je ta "nadloga" mnogo prispevala k izgradnji današnje Amerike. MacCormick je bil tisti, ki je zopet vzpostavil načelo, da smo tudi tujerodec ljudje, pošteni ljudje, ki smo že marsikaj storili za to deželo, vsled česar zaslužimo, da se z nami postopa kot z enakovrednimi ljudmi. Delavska tajnica Perkinsova je storila tujerodcem veliko uslugo, ko je imenovala njega za priseljeniškega in naturalizacijskega komisarja, ko je izročila vodstvo te važne zvezne agencije možu, ki je bil poleg vestnega uradnika tudi človek srca in duše, ne zgolj neobčutljiv uradniški avtomat, kakor njegov prednik. Priseljeniški in naturalizacijski uradniki so pod njim zopet lahko postali ljudje, s človeškim srcem pod uradniško uniformo. Razne šikane in zapostavljanje tujerodcev so bile pod njim odpravljene. Ob kratkem povedano, MacCormick je bil mož in človek na svojem mestu. Bil je vesten, za svojo službo vnet in uspešen javni uradnik, ki ni nikdar pozabil, da so tudi tujerodec ljudje in to večinoma pošteni in delavni ljudje. Tujerodec mu moramo biti zato hvaležni in ohraniti njegovo ime v lepem spominu.

WESTBROOK PEGLER, ki piše dnevne članke za Scripps-Howardov časopisni sindikat in ki je bil našim čitateljem že večkrat predstavljen, je pred nekaj tedni napisal članek, v katerem je ponovno komentiral položaj v Španiji, obsodil oba tabora, češ, Španija bo dobila diktaturo, pa naj zmagajo fašisti ali levičarji, nato se je pa vprašal: "Kako je mogoče, da je toliko sovražstva proti cerkvi v Španiji, ki je že toliko stoletij katoliška država in ki je imela popolno kontrolo nad vzgojo ljudstva?" Odgovor na to vprašanje, pravi nato Pegler, mu je dal jezuit Wilfred Parsons v reviji Columbia. Ta odgovor in Peglerjev komentar sta res zanimiva.

JEZUIT PARSONS (ne kak ateist, socialist ali komunist, prosim!) je zapisal:

"Velika tragedija Španije se je začela v devetnajstem stoletju, ko so španske delavske mase začele odpadati od katoliške cerkve. Dobro si je treba zapomniti, da so bili vzroki tega odpadanja revščina, brezupnost in krivičnost. Zasovražili so cerkev zaradi tega, ker so sovražili prijatelje cerkve, ki so jih izkoriščali in cerkev ni storila ničesar, da bi bila prepričala ali ublažila to izkoriščanje. Danes pa cerkev žanje sadove, ker je zanemarila svojo dolžnost."

In Pegler nato z grenkim sarkazmom pristavlja:

"Iz gornjega sledi, da končne odgovornosti (za civilno vojno v Španiji) ne nosi Moskva, temveč jo nosi tista špan- (Dalje v 6. kaloni)

UREDNIKOVA POŠTA.

Načrt za vzdrževanje soc. urada

Cleveland, O.
Vprašanje je prišlo pred ohijsko državno eksekutivno socijalistične stranke, kako dobiti dohodke za vzdrževanje uradov in tajnika. Izdelan je bil načrt, da bi člani prispevali mesečno v sklad, iz katerega bi se potem stroške plačevalo.
Načrt je sledeči: Ako član zasluži, ali so njegovi dohodki do \$80.00 mesečno, in da nima nikogar, ki bi bil odvisen od njega, bi on plačeval mesečno \$2, od \$80 do \$100 pa \$4 — od \$100 do \$150 mesečno \$8.
Ako ima enega odvisnega, dva, ali tri, bi plačeval mesečno \$1, od mesečnih dohodkov \$80 do \$100 bi plačeval, ako je eden odvisen od njega \$2, dva odvisna \$1.50 in tri \$1, od \$100 do \$150 od enega odvisnega \$4, od dveh odvisnih \$2, in treh \$1.50.
To se podaja v javnost, da bodo člani čitali in razmotrivali o tem. Radi tega se opozarja, da to prinesete pred vaše seje, in poveste vaše mnenje.

Gostovanje Slovenske Zadruga v Euclidu

Minul je Božič, minulo je Novo leto, ni pa minula plesna veselica, katero priredi Slovenska zadruga v Slovenskem domu na Reherjevci cesti to soboto večer. Informacije do danes kažejo na eno—velika udeležba, korporativna udeležba vseh delavskemu podjetju naklonjenih Euclidčanov, katerih je prav lepo število.
Vodstvo zadruga je to pot uredilo, da vsem servira prosto okusno večerjo. Vse to ni zadosti, pa je poseglo po treh lepih Door Prizes, katere se bo izročilo srečnim dobiteljem. Ta je ena izmed mnogih potov, na kateri zadruga vrača stoprocentno lojalnost in podpiranje združne trgovine, katere je v ponos Euclidčanom. Milo za drago je naša parola, in ko se še malo okoli zasukamo, smejo vsa okoliša združnih trgovin pričakovati veselo vračanje stalne naklonjenosti podjetju.

Sodobni bonton

Neki pariški list je vprašal svoje čitatelje in čitateljice, ali se spada med pravila bontonu, če mora gospod za dano plačati račun v javnem lokalu, ali pa je to pravilo zavoljo spreminjenih gospodarskih razmer postalo že zastarelo. Prejdi je dolgo vrsto odgovorov, od katerih je objavljen najbolj zanimiv.
—Tako pravi natakar nekga restorana v Soresnesu, kjer hodijo Parižani zelo radi in deljaki sprejeti.
"Ob nedeljah in praznikih pri nas kar mrgoli zajubjenih parčkov. Prihajajo po večini študenti in nameščenici s svojimi prijateljicami. In tu imam dovolj pogosto priliko opazovati, kako izročča deklet spremljevalcu na diskreten način denar, da bo plačal zanj. Videl sem pogostoma celo to, da je gospodična dala svojemu kavalerju hitro nekaj drobiža, ko se je približala kakšna prodajalka cvetlic. Mlada dama se noče odreči tega, da bi ji gospod ne izkazal majhno pozornost — čeprav mora za to pozornost plačati sama."
Neko dekle, ki se predstavlja za nameščenko v veliki prodajalni, piše:
"Moj prijatelj poučuje klavir. Zasluži manj nego jaz in jaz bi res ne mogla zahtevati od njega, naj si uparji zame materialne žrtve, naj mi kupuje listke za podzemeljsko železnico, za kino, za gledališče in naj poravnava moje račune v restoranih. Ker pa velja za viteško, da plačuje moški za žensko, se drživa fikcija. Svojemu prijatelju ki postane kmalu moj zaročenc, dajem določeno vsoto, o kateri vodiva strog račun."
Stara dama, vdova po visokem uradniku, obžaluje tpe, stare čase, ko je bila galantnost samo ob sebi umevna zadeva:
"Bila sem guvernanta in moj mož je bil majhen uradnik, ko sva se spoznala. Toda nikoli bi mu ne prišlo na misel, da bi me obiskal brez nekoliko cvetlic ali koubonov. Rajši bi bil nekoliko dni stradal, nego da bi na nedeljskih izletih, v gledališču in gostilni ne plačeval zame. Moj zaročenc bi bil smrtno žaljen, če bi se jaz postavila na stališče, da boni zase plačala sama... Bil je pač še romantičnik."
Neki gospod, ki se predstavlja za "stalno plačanega," spuš pravi:
"Moji dohodki mi ne dovoljujejo, da bi plačeval za dve žene. Ker je pa simpatična moja

Slon na ulici

V Bombayju se je vršil poročni obhod nekega bogatega Indijca iz mesta Indore. V sprevodu je bil med drugimi živalmi tudi slon, ki je iz neznanega vzroka pobesnel. Žival je ušla na hrbtu dva nečaka tega ženina. Sorodnika sta se spoznala grozečo nevarnost, da se hitro spustila s slonovega hrbita na tla. Toda gledalec se je prav zaradi tega polastila panika. Slon je zbežal in ušel med množico. Tam se je bil nekega gledalca s svojim močnim rilcem. Moža je vrgel ob tla, kjer je obeležil nezavestna. Nato se je slon znesel nad svetliko ob cesti. Izruval jo iz zemlje in vrgel daleč od sebe. Množica se je tedaj razbela na vse strani. Slon je ostal sam na ulici in je to priložnost porabil, da se je vrnil k svoji žrtvi, ki je ležala še vedno nezavestna na tleh. Dvignil jo moža visoko v zrak, ga tresel ob tla in ga nazadnje pohodil s svojimi strašnimi nogami.

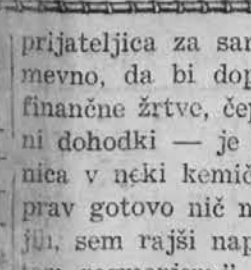
Drugi newdealski kongres se letova dela

(Dalje s 1. strani)
je odpravil zasedanje "kruljavih rac" in pomaknil nazaj čas vstoličenja predsednika s 4. marca na 20. jan.
Nižja zbornica in senat sta se že sporazumela glede organizacijske rutine. Veteranski kongresniki napovedujejo, da bo sedanje zasedanje trajalo pet mesecev ali še dalj. Dva tisoč predlog je že pripravljen za predložitev kongresu. Edina sprememba v vodstvu kongresa je bila izvršena, ko je bil izvoljen za voditelja demokratske večine v nižji zbornici kongresnik Sam Rayburn iz Texasa, za predsednika nižje zbornice pa je bil imenovan kongresnik William H. Bankhead iz Alabame.
Newdealski voditelji so objuvali, da ne bo kongres razpisal nobenih dodatnih davkov, zato pa bo imel sedanji kongres opraviti z drugimi problemi, ki prizadevajo skoro slahernega prebivalca te dežele. V avni in tovarni industriji je nastalo nevarno vrenje. Poleg tega se križem dežele pojavljajo manjši spori med delavci in delodajalci. Delavski voditelji so začeli manevrirati, da pripravijo predsednika do akcije z ozirom na njegovo kampanjsko obljubo, da bo deloval za krajši delovni čas in višje meзде. Obljuba dela dolg in čas je napočil, da se ga plača.
Kar se tiče kongresa, je predsednik lahko kolikor toliko brez skrbi. Demokrati imajo v obeh zbornicah ogromno večino. Vsi demokrati sicer niso enih misli o vsakem posameznem problemu in možno je, da bo prišlo do presenečenj, toda nobenega dvoma ni, da bo predsednik lahko dosegel od kongresa mnogo dobrega za ameriško ljudstvo, kadar bo zahteval. Predvsem pa mora predsednik računati na močan odpor v kongresu, ako bo šel predaleč v zahtevah po varčevanju na račun reliefa in reliefnih del. V tem pogledu so novi kongresniki večino čas in volje, ker se zavajajo, da bodo morali čez dve leti zopet stopiti pred svoje volilce. In če je kdo navdušen za varčevanje na njihov račun, brezposelni delavci gotovo niso.

Avtna unija ne misli na generalno stavko

(Dalje s 1. strani)
upravi korporacije General Motors." O posameznih točkah Sloanovega pisma je Martin izjavil:
"Njegova izjava, da se kompanija ne bo pogajala kolektivno z nobeno unijo kot edino posredovalko med njim in njenimi delavci, je v diametričnem nasprotju z zakonom te dežele. Obešen nasprotuje tudi zdravni pameti in splošno sprejetemu pogajovanju kolektivnega pogajanja. Kar se tiče vprašanja, ali bodo obratovalce tovarne General Motors unije ali uprava, lahko rečem samo to, da je precej očitno, da korporacija trenutno ne obratuje svojih tovarn. Mi nismo nikdar zahtevali niti ne zahtevamo, da bi vodili posle korporacije ali obratovalni njene tovarne. Mr. Sloan lahko verjame v poštenost in pravičnost sedanjega starostnega sistema, ki temelji na določbi o zaslugah, toda v praksi ta sistem ni pošten niti pravičen."

SKRAT

Ni bilo tako hudo
Nek list je poročal pred kratkim sledeče:
"Strašna železniška nesreča. Dne 10. t. m. okoli 23. ure je trčil na odprti progi pri Ochsenhausenu na Pruskem brzovlak iz Berlina v potniški vlak iz Bremena. Posledice so bile nepopisne. Naenkrat sta bila oba vlaka v plamenih in povsod so se razlegali obupni klici. Kmalu so prišli reševalci, ki so potegnili izpod razvalin razmesarjena in močno ožgana trupla. Med ponesrečenci sta bila žal dva franciškanska patra, nadalje nek jezuitski pater in katoliški župnik iz Krachwinkla. — Strašno smrt je našlo tudi 12 potnikov drugega razreda."
Naslednjega dne pa je pisal isti list:
"Železniška nesreča pri Ochsenhausenu, o kateri smo poročali včeraj, ni bila zdaleka tako strašna, kakor smo prvotno domnevali. Ponesrečila se nista namreč dva franciškanska patra, temveč samo dva protestantska pastora. Ponesrečeni mož k sreči ni bil jezuit, temveč nek superintendent (protestantski škof). Župnik iz Krachwinkla je živ in zdrav. Smrt v plamenih pa je našel le nek vseučiliški profesor iz Filadelfije, ki ni imel prave vere. Umrlo tudi ni 12 potnikov drugega razreda temveč samo 12 delavcev in državni nameščenec, ki so se vozili v 3. razredu."

Največjo pozornost

V pogrebni službi se daje navadno samo tedaj, kadar lastnik sam nadzoruje vsako posameznost.
In ker vemo to, smo mi osebno na razpolago vsem, ki nas pokličejo, da smo tako gotovi, da je vsaka stvar izvršena točno in pravilno. Svetkova služba je VEDNO zanesljiva.

AUGUST F. SVETEK

LICENSED FUNERAL DIRECTOR
478 EAST 152nd STREET KENmore 2018

JOS. ŽELE IN SINOVI

PÖGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVE. ENdlicott 0583
Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo posrežbo
COLLINGSWOODSKI URAD:
452 East 152nd Street Tel. KEnmore 5118

Kaj delajo ženske drugod

V Avstraliji se ženske organizacije bore predvsem za ustanavljanje novih bolnic, za izboljšanje zdravstvenih razmer na deželi in za vzgojo dobrega bolniškega strážništva. Zanimivo je morda tudi dejstvo, da imajo avstralske ženske od leta 1902 volilno pravico, a se še nobeni ženski ni posrečilo, da bi zastopala ženske v parlamentu.
V Franciji je sicer ljudska fronta dvignila tri ženske na ministrska mesta, toda državljanske in politične enakopravnosti ženske napredne in demokratične Francije še niso deležne. A največja anomalija je dejstvo, da je tam še vedno v veljavi zloglasni Code Napoleon.

V Avstriji sedanji režim sicer ni naklonjen emancipacijskim težnjam žensk, vendar pa se nekako sramuje odpraviti pridobitve prejšnjih demokratičnih režimov. Omembe vredne pridobitve ženskega napora so: gospodinjska zbornica, ženska policija, tržno nadzorstvo, obvezno šolanje vajenk in druge.
Belgijske ženske so se borile za uredbo, da se obvezna šolska doba raztegne od 14 na 16 let, ter so zlasti pazile na to, da so se uveljavile za dekleta iste mere kakor za dečke. Ko je izdala vlada 4 odredbe na škodo žensk v poklicih, so ženske dvignile tak protest, da so vse štiri uredbe preklicali. Vztrajno delo belgijskih žensk dokazuje tudi dejstvo, da rase število zastopnic v javnih korporacijah.

Finske ženske se ponašajo s 16 poslankami v parlamentu, ki vse vneto delajo zlasti za zaščito matere in otroka.

Portugalske ženske so dosegle med drugim uzakonjenje ločljivosti zakona.

Estonke ženske so dosegle, da novo rodbinsko pravo njihove države temelji na popolni enakopravnosti obeh zakoncev. Posebne uspehe dosegajo njihovi higienijski potovalni tečajji po deželi in mladinske posveovalnice, ki nudijo mladim ljudem pomoč v vseh mogočih potrebah, zlasti pa jim pomagajo v primerih brezposelnosti. Tudi Estonke so si priborile gospodinjsko zbornico.

Romunska ženska zveza največ deluje v socialno smer. Njena posebnost je socialna šola, ki vzgaja vedno nove delavke pa tudi socialne institucije, ki nudijo pomoč siromašnim sosedem. Zveza skrbi tudi zato, in seznanja svoje ženske s tujimi ženskimi literarnimi deli, ki se po njenem prizadevanju prevajajo v romunski jezik.

Kakšno stališče imajo Čehinje v svoji državi, dokazuje najbolj obljuba ministrskega predsednika, ki je izjavil, da ne bo padla nobena odločitev v zadevah, ki se tičeje žensk, ne da bi bila prej o tem obveščena in konsultirana ženska zveza.

Indijska ženska zveza se posebno trudi za izboljšanje položaja tvarniških delavk v nacionalnem in higienijskem oziru.
Naznačila sem samo ono vrsto prizadevanja, ki je za posamezne države najznačilnejša. V ostalem je področje dela v posameznih nacionalnih ženskih zvezah precej enako: povsod se bore za enakopravnost, za mir, delajo za zaščito matere in otroka, za izboljšanje higienijskih razmer, za ureditev poklicne izobrazbe. Povsod pa se žrtvuje mnogo časa individualni pomoči posameznim osebam, ki se obračajo zelo pogosto na ženske organizacije in to v najrazličnejših primerih.

(Dalje iz 1. kolone)

ška katoliška duhovščina, ki je služila izkoriščevalcem in ignorirala reveže. Morda bodo zdaj odpadniki pripeljani nazaj k ljubemu Odršeniku z — nemškimi bombami in bajoneti v rokah mohamedancev iz Maroka. . ."

S simpatijami do fašistov prežeti slovenski listi v Ameriki ("A. D." je vključena!) pa zdaj lahko zacvilijo, da je Pegler falot, ker je citiral jezuita Parsonsa (tudi falot?), ki je bil tako odkritosrčen ali nepreviden, da je priznal, da je odgovorna za krvave strahote v Španiji predvsem španska katoliška cerkev, ki je, zaslepljena od neidealističnega pohlepa po dobrinah tega sveta popolnoma pozabila Kristusovo naročilo: Moje kraljestvo ni od tega sveta! Dejstvo tako cviljenje ne more spremeniti. In eno teh dejstev je, da je bila katoliška cerkev največji in najbogatejši veleposestnik v Španiji in da je katoliška španska hierarhija samo zato prestopila na fašistično stran, ker se je zbala za svoja veleposestva, za svoje ogromno cerkveno premoženje, ki si ga je španska cerkev nagrabila med tem, ko je špansko ljudstvo trpelo najhujšo revščino.

Joseph A. Siskovich, tajnik

LOJZE NOVAK:

Slap in Slapljani

Jurij Kosanc je plačeval namerno za ribolov od Ljubljane do Zidanega mosta baje prav nezmaten iznos za več let, graščaku grofu Codelliju, ki je bil lastnik vode in obsežnih posestev. Nekaj odškodnine pa je dajal onim Slapljanom, katerih posest je bila združena z vodno pravico, ki so si jo pridobili v časih, ko so se tudi Slapljani upirali tlaki in se pridružili t. p. upnikom. Grof Codelli je takratne tlačane, ki so bili brez vsake posesti, zadovoljil s tem, da jim je prepustil koče v Slapah in dodelil vsaki koči nekaj polja in vodno pravico. Jurij Kosanc je pripovedoval, kako hudo je bilo v časih popolne tlake. Opravljali so težka dela, za njimi so stali vedno priganjači valpti in jih tolkli z biči. Tlačane so vprezali v težko natoovorjene vozove in jih priganjali prav kakor živino. Tudi se potem, ko so bili deloma osamostvojeni in so dobili svoje koče in nekaj polja, so morali vsako leto mnogo dni na tlako. S tem, da so si Slapljani pridobili deino gospodarsko osamosvojitve, pa niso napočili zanje nič boljši časi. Gospodariti niso znali, ne vnovčevati pridelkov, in ker jih ni nihče priganjal na delo, so rajši lenarili in uživali zato svobodo. Edino veselje jim je bil ribolov in tvorjenje po Savi. Živel so se od rib, sirkovega kruha in ajde. Krompirja takrat se niso poznali.

Po Juriju Kosancu je prevzel ribolov v zakup njegov sin Andrej. Oženil se je z Benaufovo Marjanco iz Device Marije v Polju. Imela sta sedem otrok: sina Franceta in hčerke Micko, Jananco, Mino, Francko, Nežo in Janko. Vse so bile topotice, da so fantje od daleč hodili v službo in se ženit. Micka je vzela Mačeta in pe postala Mačukla. Johana—Celarca, Mina—Mošenca, Neža—Kogovka, Jerica—Bezovka. Vse so ostale v Slapah in dale življenje mnogim mladim ribičem in ribičkam. Franca pa je bila pohabljena in gluhonema. Neža je imela gostilno v kateri so ribiči in drugi popili kar neverjetne množine žganja. Baje več, kakor steče na en dan Ljubljani mimo Slap. Vsa dekleta so morala pridno pomagati pri ribolovu. Neža pravi, da oče ni poznal nobenega obzira. V viharju, burji ali še tako hudem mrazu so morale iti "mrežo držati". Mokre, pozimi so jim vse osele ledene sveče od kril, in vse premražene so pomagale, pa naj so lovili podnevi ali ponoči.

Andrejčkov oče, kakor so Andreja imenovali, je v svojem

čoln in začel vpiti: "Cigani, cigani!" že je smel puško s stene. Mina je hitro skočila v klet in se skrila za kač. Neža in oba fanta pa so stekli ven v sneg, ko je oče ustrelil. Trenotek za strelom je padel Nežin fant v sneg, se hitro pobral in tekel zopet naprej. Sam sebi je dejal: "Na, pa sem ustreljem, saj tudi zajec, ko je ustreljen, še teče nekaj skokov naprej." Potem se je izkazalo, da ni bil ustreljen. Vrnili so se v hišo in tudi oče jih je lepo sprejel, ker se je vse srečno izteklo. Še dolgo so se Slapljani smejali Kogovskvi razlagi, po čem je sodil, da je ustreljen.

Mina je bila res jedrnatost. Ko je neko jutro z vozom peljala ribe v Ljubljano in si izbrala za prodajo ugoden prostor, je pristopil h konju neki moški in odpeljal voz na slabši prostor. Mina je kar vzela bičevnik v roke in z debelim koncem vsakala moža čez hrbet, nato pa stekla po policaja in mu natvezila, da je možak njo udaril z bičevnikom. Vsi pričujoči so potrdili Minino izpoved in tepeni mož je moral s stražnikom kjer je prejel kazen za dejanje, ki ga ni storil.

Strašno noč je preživel Andrejčkov oče zet Cerar. Preden se je vlegel nekega večera spat, se je domenil z Andrejčkovim očetom, da to noč ne pojdejo lovit in je brez skrbi trdno zaspal. Ob eni uri ponoči pa je, tako je potem vse življenje trdil Cerar, Andrejčkov oče močno potrkal na okno in zaklical: "Pridi, gremo lovit!" Cerarju se je ta sprememba domenska zdelo zelo čudna. Hitro je vstal zlezal v hlače, povzel star klobuk na glavo in odšel k velikim skali, ki je tvorila ogromen strop veliki votlini pod bregom, v kateri so bili priklenjeni čolni in spravljene mreže, saki in druge ribiške potreščine. Pravkar je ura udarila dve, ko je prišel k skali. Zemlja se mu je stresla pod nogami, s strašnim gromecim glasom je skala spregovorila: "Dve je ura, človeka pa nikjer" in se je s strašnim trščem zrušila in pokopala pod seboj

Staro Pratkaro je večkrat pri-

čoln in vse ribiške potreščine. Pa d e e skale je potresel vso vas. Cerar je ves prestrašen tekkel na dom k Andrejčkovemu očetu. Ta je trdo spal. Cerar mu je povedal, kaj se je zgodilo, in ga vprašal zakaj ga je prišel klicat, ko zdaj tako trdo spi. Andrejčkov oče se je zaklel, da ni zapustil postelje. Ta dogodek je razburil vso ribiško naselbino. Krn pokopanje čolna pa je še do nedavnega gledal izpod skale.

Starjši Slapljani še danes radi postajajo na bregu nad pogreznjeno skalo, ki je tako očitno napovedala skorajšnji konec lepih ribiških časov. Molče, s spoštovanjem in ljubeznivo zrejo na nekaj tako trden skalni strop, pod katerim so njihovi predniki, v najlepši vzajemnosti, opravljali ribiška in čolnarska dela ter se preprosto izživljali v svojem ribiškem življenju. Da, da, nihče nima nad seboj tako trdnega stopa, da ga ne bo mogla usoda vrstiti, čim se ji bo to zljubilo.

Andrejčkov oče je tudi na poseben način končal ribolovom. Ko je bil že star, se je ponoči peš in utrujen vračal od Fužin proti Slapam, dočim so ostali ribiči nalovljene rile v čolnu pripeljali po Ljubljani v Slape. Vlegel se je na Samonetičevi senožeti, da bi malo počil. Ležal je znak in gledal v nebo. Naenkrat se je nebo močno zavrtelo in kakor je pravil, so se s čudnim treskom odprla nebeska vrata in videl je Jezusa, kako je šel tja in sem, nakar so se vrata spet zapela in se je znova stemnilo...

Hitel je domov pripovedovati kaj je doživel. Narčil je: Kadar bo umiral, naj čeprejo okljuna. Tudi je pravil, a bo doživel visoko starost v radi tega, ker je videl Jezusa. Od tega dne dalje mu je jed vsaki vid do končne oslepitve dovažal pa je starost 96 let. Ljubi n. šel več mrežice za lovjenje ptic je še pletel za Rodetovega Franca, ker ta sicer ni hotel donošati krme za ribe (čeva, kri in drugo drobovje), če ni dobil mrežice.

povedal, kako je Andrejčkov oče spravil ob velikega, 10 kg težkega sulca. Nekega večera, ko so terice trle lan pri Andrejčku, je šel Pratkar, ki je bil takrat v najboljših moških letih vasovat k Andrejčku. Ko je prišel v hišo so terice pravkar odložile žlice. Pratkar je dejal Andrejčkovemu očetu: "Daj jim še kaj jesti, saj vidiš da so še lačne." Terice so hitre zatrjevati da so site in da ne vzamejo niti grizljaja več. Tudi Andrejčkov oče je naštel vse rihte s katerimi jim je postregel. Pratkar, hudomušen mož, pa je dejal:

"Če mi daš sulca, ki si ga danes ujel, ti pa dokažem, da še niso site."

"Pa ti ga dam, samo dokaži!"

Pogovor se je zasukal v drugo smer in Pratkar je šel malo na vrt. Kmalu so odšle tudi terice. Ko so stopile iz hiše na vrt, so se z bližnje češple usuli številni sadeži na tla in priskočile so terice in hlastno hitele zobati sočni sad. Iz hiše je stopil stari Andrej, pa zasliši samozavestno vprašanje, ki je prihajalo s češple:

"Oče ali bom dobil sulca?"

"Boš!"

Od takrat so Slapljani dejali velikim jedcem: Nisi nikoli sit kakor terica.

Andrejčkov oče je pripovedoval Neži tudi o časih francoske vojne. Slapljanom se takrat ni dobro godilo, saj so se veliki boji vršili okoli Slap in na Samonetičevih senožetih v smeri proti Sneberjam. Slapljani so si izkopali velik rov, ki se je začel pod sedanjo Kumreževo hišo in je šel v smeri proti Polju. Ko so Francozi pridrli v Slape, je mnogo Slapljanov zbežalo v rov. Vzeli so s seboj v rov tudi kuretino da bi imeli kaj za pod zobe. Enega petelinca je zamikalo, da bi zapel in s tem opozoril Francoze na rov. Francozi so ob vohodu v rov zakurili ogenj, da so se v rovu skrili zadušili. V njem so pozneje res našli človeške kosti. Rov je zazidal stari Kumrež. Dokaz da so Slapljani bili de-

ležni strahot francoske vojne so trije skupni francoski grobovi. Prvi je za obzidjem umobolnice, kjer se je pred leti zgodila strašna letalska nesreča. Mnogo let so Slapljanke hodile na ta grob prižigati lučke in molit za dušni mir pokojnih, katerih duhovi so strašili za obzidjem umobolnice. Drugi grob je ob Zaloški cesti, preden pride na Studence, a tretji ob železniški čuvajnici pri vojaškem vežbališču.

Strahovi za obzidjem umobolnice so bili Slapljanom prava šiba božja. Najhujše je pa za tem obzidjem doživel ribič, stari Kajžar. Po ribolovu se ga je malo "nažehal" pri "Stajercu" na Fužinah in se je pozno ponoči vračal za obzidjem v Slape. Bilo mu je dolgčas in si je zaželel družbe. Sam pri sebi je rekel: "Če že ni človeka, naj pride saj hudič, da ne bom tako sam." Kmalu je zapazil poleg sebe majhnega dečka, kako je hitel z njim, in skušal iti v korak. Ko ga je ponovno po-

gledal, je bil deček že večji, kmalu je bil njemu enak, in ko sta prišla v vas, je bil že večji od njega. V groznem strahu je Kajžar prišel do hišnih vrat in z njim strašno dolgi tujec, sam hudič, ki mu je zdaj že glava segla nad streho. Kajžar je planil v hišo in se od strahu onemogel zgrudil. Močno je zbolel, kmalu nato umrl.

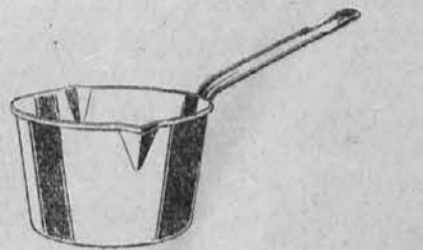
Zadnji zakupnik ribolova iz tega starodavnega ribiškega rodu je bil sin Andreja Kosanca. France, po domače Andrejčkov Francej. Oženil je Lurinovo Micko iz Slap. Ta pa ni bil samo mojster v ribolovu, marveč tudi mojster v lovljenju vider. S Kausovim očetom sta jih mnogo vlovila. Iz čolna sta na ona mesta, kjer so se vidre šajale ali pa postajale, ne da bi stopila iz njega, izkopala malo jama, v njo postavila skobca z vado in jo nalahno prekrila. Vidra je zavohala vado, kake človeške sledi pa seveda ne, zato je kopala in rila v skritega skobca, ki jo je kmalu stisnil med svoje železne zobe.

(Dalje prihodnjic)

Bodite pametni!

Ne kupite hišo staro 50 let, ko vam jaz lahko prodam hišo staro 5 do 6 let za isto ceno in v boljšem in bolj novem prostoru. Cene se višajo. Ne čakajte! Ustavite se na 838 E. 185 St. Vprašajte za Mr. Strainic. — Prinesite ta oglas seboj.

Fini Priscilla Ware

LONCI
po samo 29c
(Držijo 2 kvarta)

Ti lonci so vredni 50c, pri nas jih pa dobite sedaj po znižani ceni — 29c. Obiščite našo trgovino in prepričajte se boste, da je naša zaloga popolna in vse blago prvovrstno.

SUPERIOR HOME SUPPLY CO.

6401 Superior Ave.

Help Kidneys

Don't Take Drastic Drugs
Your Kidneys contain 9 million tiny tubes or filters which may be endangered by neglect or drastic, irritating drugs. Be careful. If functional Kidney or Bladder troubles make you suffer from Getting Up Nights, Nervousness, Loss of Appetite, Pain, Rheumatic Pains, Dizziness, Circulation Under Eyes, Neuritis, Acidity, Burning, Smarting or Itching you don't need to take chances. All druggists now have the most modern advanced treatment for these troubles—a Doctor's prescription called Cystex (Sis-Tex). Works fast—safe and sure. In 48 hours it must bring new vitality and is guaranteed to make you feel 10 years younger in one week or money back on return of empty package. Cystex costs only 3c a dose at druggists and the guarantee protects you.

Vsem Slovencem,

ki čitajo angleško, kakor tudi staršena, ki želijo dati svojim odraslim sinovim in hčeram v roke dobro knjigo, priporočamo krasno novo povest

Grandsons

(VNUKI)

KATERO JE SPŠAL

Louis Adamic

'Avtor 'The Native's Return,' 'Laughing in the Jungle' in 'Dynamite'

To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.

Cena lepo vezani snjigi obsegajoči 371 strani, je \$2.50.

NAROČILA SPREJEMA

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE. — CLEVELAND, OHIO

LIFE'S BYWAYS

KAJ SE JE ZGODILO

Novice o dogodkih doma in po svetu dobite dnevno v **Enakopravnosti** 6231 ST. CLAIR AVE. Henderson 5811

OK'D BY MILLIONS for thrift and comfort 4 for 10c **PROBAK BLADES**

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Zli se mi, da je silno nesrečna! — zašepče Lalinka svojemu zaročencu. — Dany, ali je res mogoče, da bi moglo biti življenje breme, katerega bi se človek rad znebil?

— Mogoče je, — odvrne mladi cigan tiho, — mar bi ti živela če bi jaz umrl?

— Ne, ne, — vzklikne Lalinka in se strese. — Dany, če bi ne imela več tebe, — bi umrla tudi jaz!

— Vidiš torej, — nadaljuje mladi cigan, — tudi to nesrečno je moralo nekaj strašnega udariti, — morda je tudi ona imela koga, ki ga je ljubila, katerega pa so ji ugrabili!

— Oh, sedaj se mi še bolj smili, kakor prej!

— Kako se počutite? — vpraša stara ciganka, ko je stopila k postelji, na kateri je ležala bolnica.

— Zebe me, — odvrne rešena. — To sem tudi pričakovala, — odvrne starka, — pijte hitro iz te steklenice; zagotavljam vam, da vam bo takoj toplo!

Rešena vzame majhno stekleničico, katero ji je ponudila starka in jo prinese k svojim ustnicam.

Zdajci pa se premisli in vpraša pridušeno:

— Strup?

— Nesrečnica, — vzklikne stara ciganka, — zakaj naj bi te zastrupili? Kako moreš tako izpraševati?

— Morda vas je najela carica!

Te besede so nepopisno vplivale na cigane.

Sedaj so vsaj malo, četudi nejasno spoznali skrivnost, ki je ležala kakor žejna pijavka nad usodo te nesrečne žene.

Nesrečnico torej misli, da jo preganja carica, da preži Katarina na njeno glavo?

To je potrdilo cigane v njih domnevi, da je to neka odlična dama, ki je v zvezi s carskim dvorom.

— Umirite se, ne bojte se! — reče poglavar ciganov s pokroviteljskim glasom, carica vas tukaj ne more preganjati, če pa bi to le storila, bi vas mi cigani rešili!

Kajti vas je prinesla reka, ciganom pa je svet tisti, katerega so jim izročili valovi!

Neka stara bajka pripoveduje, da je Bog poslal prvemu možu po valovih Volge prvo ženo! Obupan je stal prvi človek na obali, čutil je, da ne bo brez žene nikdar srečen in glej, sveti valovi reke Volge so nenadoma vrgli na obalo k njegovim nogam prekrasno belo ženo.

Bila je naga in lepa, — prvi človek jo ves srečen vzdigne in jo odnese globoko v gozd.

Tako je prvi cigan našel prvo ciganko.

Od takrat so vse žene in deklice, ki jih prinašajo valovi svete, — vsaj nam ciganom so svete!

Toda povejte mi, kako se imenujete?

666 MAZILO
PREHLAD

Tekočina, tableti, mazilo, nosne kapljice 5c, 10c, 25c

PAIN-EXPELLER

Tiščeči so dobili pomoč pri bolestin ali bolečinah vnetih mišic — s par vdrgnenji.

PAIN-EXPELLER
s varstveno znamko Siro
v rabi 70 let.

LINIMENT

— Pusti jo, — reče stara ciganka, — naj najprej izprazne to stekleničico, to ji bo prijalo, potem se pa lahko z njo pogovarjaš.

Rešena žena izprazne sedaj stekleničico brez skrbi.

Hvaležno pogleda staro ciganko, potem pa za prepe svoje oči in majhna usteca.

— Sedaj bo spala do jutra, — reče stara ciganka in se zadovoljno nasmehne, — to spanje pa jo bo bolj okrepčalo, kakor vsa zdravila na tem svetu.

Ko se zbudi, Nikita, jo vpraša, kar hočeš in kolikor hočeš, sedaj pa ji privoščim malo počitka!

— Odidimo iz te sobe, — konča starka. — Samo Lalinka naj ostane pri njeni postelji.

Prepričana sem sicer, da se nesrečnica ponoči ne bo zbudila, kljub temu pa je bolje, da ostane kdo pri njej.

Po teh besedah so vsi odšli iz sobe.

Dany seveda ni odšel prej, dokler ni svoje lepe in mlade ljubice toplo poljubil.

Ko se je naslednjega dne zdanilo, so cigani prišli zopet v sobo.

Neva se je med tem časom popolnoma pomirila, nebo je bilo jasno, niti najmanjšega oblaka ni bilo na njem.

Lalinka je sedela ob postelji nesrečne žene, ki je še vedno trdno spala.

— Lalinka, ali je govorila kaj s teboj? — vpraša stara ciganka svojo lepo vnukinjo.

— Z mano ni spregovorila niti besedice, — odvrne deklica, — pogovarjala se je s samo seboj.

— Ah, govorila je v sanjah, — Lalinka, si-li razumela, kar je govorila? Ali bi mogla ponoviti njene besede?

— Govorila je vedno eno in isto, — odvrne Lalinka. — Vedno je ponavljala ime Potemkin, toda vsakokrat ga je izgovorila na drugačen način, tako da ne vem, če tega človeka ljubi ali sovraži!

Vedno so šepetale njene ustnice to ime.

Zdaj ga je obupno klicala, zdaj so njene ustnice zopet sladko in nežno šepetale, zdaj je jokala in se pri tem strahovito smejala!

Poglavar ciganov se zamisli.

— Potemkin? — spregovori naposled Nikita. — Saj to je lepi caričin miljenec! Hm, če se ne motim, mi je sedaj vse jasno.

Čez dobro uro se je rešena žena zbudila.

DR. L. A. STARCE
pregled oči
Ure: 10-12, 2-4, 7-8
6411 ST. CLAIR AVE.

Odda se
V najem se odda 4 sobe, spodaj, nizka najemnina. — 965 Addison Road.

CIMPERMAN COAL CO.
1261 Marquette Avenue
HENDERSON 3113
Dober premog — hitra postrežba.
J. J. FRERICKS

Pečlar išče stanovanje
dve opremljeni sobi ali večjo sobo z uporabo kuhinje (zjutraj, zvečer in ob nedeljah), pri mirnih ljudeh v Collinwoodu. Pustite naslov pri "Enakopravnosti", 6231 St. Clair Ave., telefon HENDERSON 5311 in 5312.

Oz njeni postelji je sedela Lalinka, poleg nje pa so bili njen oče, njena babica in Dany.

Naši bistrourni čitalci so že zdavnaj uganili, da je bila rešena žena nesrečna Elizabeta Voroncova.

— Lalinka, hitro, — pripravi močan čaj, — ukaže stara ciganka svoji vnukinji. — Dokler pa naša bolnica ne bo popila tega čaja, naj nihče ne spregovori z njo niti besedice!

— Kje sem? — zašepče rešena in se z nezaupanjem ozira po sobi.

Opazovala je bradatega Nikita in njegovo staro mater, — sedaj pa je zopet pogledala odkritosrčni obraz mladega Danyja in lepo mlado Lalinko.

— Kaj se je zgodilo z menoj. Mar nisem več v Petro-pavlovski trdnjavi? — Klarisa, — kje je Klarisa? Oh, sedaj mi je jasno vse! —

— Gorje mi! — Potemkina so mi ugrabili, — Aleksander — Aleksander — ljubljani moj — edini moj!

Solze so nesrečni Elizabeti Voroncovi zalile oči in revica pritisne svoj obraz na mehke blazine.

Poglavar Nikita povese glavo.

Lalinka se je vrnila s čajem, pokleknila je k Elizabetini postelji in ji ponudila čaj.

Bolnica je pila toplo tekočino v dolgih, žejnih požirkih.

Njen blede obraz je postal zopet rožnatordeč, pa tudi njene oči so se zopet zasvetile.

— Nikita, sedaj govoriš lahko z njo, — zašepče stara ciganka svojemu bradatemu sinu.

— Neznanka, — reče poglavar ciganov in stopi k Elizabetini postelji, — nismo radovedni, če pa hočeš, nam povej, kako se imenuješ.

— Ime mi je Elizabeta!

— Kako pa si prispela v Nevo?

— Na caričino povelje so me prijeli, čeprav nisem ničesar zakrivila. Vrgli so me v vodno celico Petro-pavlovske trdnjave, kjer sem našla še neko drugo jetnico.

Tam naju je našlo neurje, voda je prodrla v celico, naposled je prodrla zid, — zgrabili so me valovi in me odnesli, — kaj se je potem zgodilo, ne vem!

— Ti bom pa jaz povedal, kaj se je potem zgodilo, — odvrne poglavar ciganov, — naša otroka sta te našla. — Baš v tistem času, ko se je podiral zid Petro-pavlovske trdnjave, sta se nahajala s svojim čolnom tam v bližini, — videla sta te, ko si se borila z valovi in te izvekle!

Prinesla sta te v to hišo, — to je gostilnica, kjer smo se samo mimogrede ustavili, — vi-

diš, tako si prispela k nam ciganom. Cigani so te rešili.

— Kako naj se vam zahvalim? — vzklikne Elizabeta in ponudi poglavarju Nikiti svojo roko. Kapetan ciganov stisne s spoštovanjem malo roko. — Oh, kako dragestno dete, — kako lepa deklica! Lalinka se imenuješ?

Elizabeta položi svojo desnico na Lalinkino glavo.

Deklica prime njeno roko in ji jo poljubi.

— Ta mladenič, — nadaljuje Elizabeta, — ta mladenič in Lalinka sta gotovo srečen par?

Poglavar ciganov nagrbanič sicer čelo, toda Elizabeta si je s temi svojimi besedami pridobila ljubezen mladih zaročencev.

Dany pogleda Elizabeto toplo in hvaležno, Lalinka pa ji še enkrat poljubi belo desnico.

— Sedaj pa mi povej, gospa, — reče poglavar ciganov, — kam naj te odpeljemo? Tvoji sorodniki te imajo brez dvoma radi, gotovo jih skrbi, da te ni, pa te bodo z veseljem pozdravili in bodo srečni, da te bodo zopet videli. Čimprej se moraš vrniti na svoj dom!

Vzel te bom na svojega konja, odjezdil bom s teboj v Petrograd, povej mi torej, kje je tvoj dom?

Elizabeta si zakrije obraz z rokama in zašepče:

— Dom? —

Nikjer nisem doma, nimam svojega doma! — Vse so mi vzeli, vsega so me oropali, nikogar nimam, — tisočkrat slabše se mi godi kakor vam, — čeprav ste tudi vi, brez doma, brez domovine, — toda vi imate vsaj svojo obitelj, imate nekoga, ki vas ljubi, jaz pa sem sama na tem mestu!

— Nisi sama! — vzklikne poglavar ciganov, — če hočeš, poi z nami!

— Moj predlog je čuden, kaj rečeš? — zašepče bradati cigan, ko je videl, da ga Elizabeta

drugača.

s strahom gleda. — Vem, da vi odlični ljudje prizirate cigane. Vi mislite, da smo samo potepuhi, malopridneži in tatovi in da ne vemo, kaj sta čast in poštenje.

Toda motite se!

Moja četa je poštena. Čeprav nam dajejo ljudje denarja in drugih stvari, to ni miloščina.

Kar dobimo, si pošteno zaslužimo. Mi razkazujejo ljudem svoje znanje in svojo spretnost, naši medvedje plešejo in če bi hotel pravilno imenovati svojo družino, bi moral reči, da smo neke vrste potujoči cirkus.

Jaz se produciram na konju, Lalinka pleše, ta starka pa prekuje ljudem bodočnost z dlani. Dany pleše na vrvi boljše kakor marsikateri slavni potujoči umetnik v Rusiji.

Pa tudi vsi ostali morajo vsak po svoji moči doprinesiti, da se občinstvo čim boljše zabava.

Če hočeš potovati z nami, te bomo že česa naučili, da si boš zaslužila svoj vsakdanji kruh.

Priznavam, Elizabeta, da ti to ne govorim radi tega, ker bi ti rad pomagal, temveč zato, ker sem dober trgovec.

Lepa si, tako lepa, da še nikdar nisem videl na svetu lepše žene od tebe. Ljudje bodo radi plačali svoje kopejke samo zato, da te bodo lahko gledali in občudovali tvojo lepoto.

Če se boš torej odločila in se priključila naši družini, ti zagotavljam, da ti bo naše svobodno in nevezano življenje zelo ugažalo.

Pri nas ni sovraštva, mi ne poznamo preganjanja, čeprav se moramo odreči marsikaterega veselja, čeprav ne poznamo dobrot, ki jih imajo drugi ljudje, — vendar ne živimo tako slabo.

— Počakajte, da si premislim, — reče Elizabeta. — Hvala vam za vaš predlog, mislim, da ga bom sprejela.

Saj mi ne preostaja ničesar drugega.

Izobčena sem iz človeške družbe.

Caričino povelje visi nad mojo glavo kakor meč, — pa čeprav bi tega ne bilo, se ne bi nikdar več vrnila med ljudi.

Izgubila sem, kar sem ljubila, kar še vedno ljubim in kar bom ljubila do groba, ni stvari pod božjim solncem, ki bi mi mogla izgubljeno nadomestiti.

— Odidimo odtod, — reče zdajci stara ciganka, — naj si premisli, takšna odločitev ni lahka.

Kajti kdor stopi v vrste ciganov, se odreče človeške družbe, raztrga vse vezi, ki so ga do slej vezale s starši, sorodniki in prijatelji, — kdor postane cigan, podere vse mostove za seboj in se ne more nikdar več vrniti!

Biti cigan — se pravi biti preziran in zavrnjen!

Premisli dobro, Elizabeta, izprašaj sebe samo, — odločiti pa se moraš preden bo solnce zašlo, kajti v tej krčmi ne moremo

predolgo ostati, kmalu moramo zopet nadaljevati pot.

— Kam pa potujete? — vpraša Elizabeta.

— Sedaj smo namenjeni proti severu, — odvrne poglavar ciganov, — potovali bomo vse do morja. Svojo četo nameravam odvesti v arhangelško gubernijo, tam imamo posebno važnih opravil — moram namreč v Arhangeljsk.

— Meni je vseeno, kamor me peljete, — odvrne Elizabeta. — Sedaj pa me pustite, — pustite me samo, ta mila deklica pa naj ostane pri meni, če hoče!

— Zelo rada, — vzklikne lepa Lalinka, — vedno bi hotela ostati v tvoji bližini, vedno bi rada poslušala tvoj glas. Zdi se mi, da slišim godbo, ko poslušam tebe, kadar govoriš.

(Dalje prihodnjé)

Oglašajte v —
"Enakopravnosti"

MURINE
FOR YOUR EYES

Ciste, svetle, zdrave KRASNE OČI so čudovita last. Murine očisti, in lajša ter je osvežujoč in neškodljiv. Knjigo Eye Care ali Eye Beauty posiljemo brezplačno na zahtevo.

Murine Co., Dept. H. S., 9 E. Ohio St., Chicago

Millions prefer it to mayonnaise - costs less!

Miracle Whip Salad Dressing

Miracle Whip is different - delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough testing that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness - in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

Ne bodite sužnji neprebave

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Zelodčno zdravilo iskreno priporočano

Pišite po brezplačen vzorec - Triner's Bitter Wine Co. 544 S. Wells St., Chicago, Ill. Send me a free sample.

Name _____
Address _____

Pri vseh drugstih

NAZNANILO

Tem potom se sklicuje za dne 10. januarja 1937 ob 1. uri popoldne

LETNO DELNIČARSKO SEJO SLOVENSKEGA DOMA NA HOLMES AVE.

Podani in odobreni bodo letni računi. Delničarji naj vzamejo to naznanilo za uradno obvestilo.

Direktorij Slovenskega Doma, sklicatelj.

PREČITAJTE in TAKOJ SPOROCITE

svoje ime, naslov, poklic in tel. števil.

DA TUDI VAŠE IME UVRSTI KLASIFICIRANI

ISČEJO SE POVERJENCI za nabiranje podatkov v vsaki koloniji. Dostojen zaslužek ob malem trudu za zanesljivo, inteligentno in poznano oceno. PIŠITE!

NARODNI ADRESAR
AMERIKAN
HRVATOV-SLOVENCEV-SRBOV

IVAN MLADINEC Urednik
156 Fifth Ave. New York, N.Y.

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HENDERSON 5811

LIFE'S BYWAYS

SMOKE ELCHOKOS

SIGN PAINTING, WHITE WASHING, VARNISHING, BY THE DAY, HOUR OR WEEK.